

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТУ
КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Іван МИРОНЮК

Іван Миронюк 2026 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА
ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Освітня програма	Право
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2026

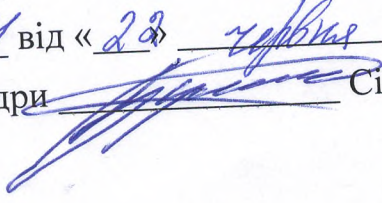
Робоча програма навчальної дисципліни «Європейські стандарти наукових досліджень та транскордонна співпраця закладів вищої освіти» для здобувачів вищої освіти галузі знань **D Бізнес, адміністрування та право спеціальності D8 Право** освітньої програми **Право**.

Розробники:

Менджул Марія Василівна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу

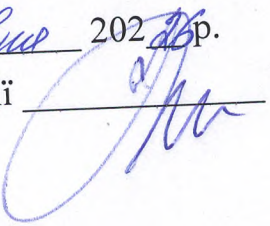
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільного права та процесу

протокол № 11 від «23» червня 2026 р.

Завідувач кафедри Сібілла БУЛЕЦА

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 10 від «26» червня 2026 р.

Голова науково-методичної комісії Павло ЧЕРЕВКО

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
	Семестр:	
Тижневих годин для очної форми навчання: 3.2 аудиторних – 48 самостійної роботи студента – 72	2	2
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	24	6
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	немає	немає
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	72	106

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є: опанування аспірантами сучасних європейських стандартів і методології наукових досліджень, розуміння правових засад і форм транскордонного співробітництва закладів вищої освіти, аналіз актуальних теоретичних і практичних проблем такої співпраці в умовах цифровізації та євроінтеграції, а також розвиток аналітичного й критичного мислення та навичок проведення наукових досліджень із використанням сучасних цифрових інструментів.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Європейські стандарти наукових досліджень та транскордонна співпраця закладів вищої освіти” є: поглиблене вивчення аспірантами проблем формування та розвитку європейських стандартів наукових досліджень, аналіз актів ЄС та українського законодавства, які визначають стандарти наукових досліджень та транскордонного співробітництва, вирішення аналітичних завдань відповідно до програми курсу.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв’язувати комплексні проблеми в галузі професійної, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК03. Здатність працювати в команді науковців, розробляти наукові проекти та управляти ними.

ЗК04. Здатність розв’язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.

ЗК05. Здатність з нових дослідницьких позицій формулювати належну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, визначати мету та цілі, а також оцінювати його якість.

ЗК08. Уміння гнучко адаптовуватися до змінних професійних ситуацій, до новел у правовому регулюванні.

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

СК01. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямів і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей.

СК02. Здатність застосовувати методи правового і міждисциплінарного дослідження, виявляти їх евристичні можливості та межі, використовувати релевантний дослідницький інструментарій.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень;

дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності.

СК05. Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації.

СК06. Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права; знання методологічних принципів та методів правового дослідження.

СК08. Здатність до формулювань юридичних конструкцій і перевірка їх адекватності шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових правових ідей.

СК09. Здатність до ведення діалогу й аргументування під час наукових і ділових дискусій, переговорів, судових дебатів, публічного виступу в судах та інших органах.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна “Європейські стандарти наукових досліджень та транскордонна співпраця закладів вищої освіти” відповідно до структурно-логічної схеми ОП опанування дисципліни не потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах зазначеної освітньої програми.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-наукової програми доктора філософії з права, спеціальності 081 «Право» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
- Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій.	ПРН 1
- Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.	ПРН 2
- Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.	ПРН 3
- Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з	ПРН 4

урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.	
- Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.	ПРН 5
- Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.	ПРН 6
- Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності.	ПРН 7
- Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проектами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів.	ПРН 8
- Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження.	ПРН 10
- Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах.	ПРН 11

Відповідно до освітньої програми «Право», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Знати та застосовувати європейські концептуальні та методологічні підходи до організації наукових досліджень, визначати основні європейські стандарти якості наукової діяльності та транскордонної академічної співпраці.	ПРН 1

Презентувати та обговорювати результати наукових досліджень українською та іноземною мовами, дотримуючись європейських стандартів наукової комунікації, академічної доброчесності та професійної етики.	ПРН 2
Застосовувати знання про європейські підходи до організації наукової діяльності та міжнародної академічної співпраці, зокрема під час підготовки й реалізації транскордонних освітніх та наукових ініціатив.	ПРН 3
Формулювати дослідницькі проблеми, питання та гіпотези, здійснювати критичний аналіз наукових джерел і обґрунтовувати результати дослідження з урахуванням європейських методологічних підходів і стандартів академічної доброчесності.	ПРН 4
Планувати та організовувати наукові дослідження і транскордонні академічні проєкти, застосовуючи сучасні методи дослідження, принципи академічної доброчесності, професійної етики та європейські стандарти забезпечення якості.	ПРН 5
Розуміти та застосовувати сучасні методологічні підходи і методи наукових досліджень, у тому числі під час підготовки наукових публікацій, проєктних заявок та результатів міжнародної академічної співпраці.	ПРН 6
Застосовувати цифрові інструменти, наукові бази даних та інформаційні ресурси для пошуку, опрацювання, аналізу, збереження та поширення наукової інформації відповідно до європейських стандартів відкритої науки та академічної доброчесності.	ПРН 7
Розробляти та реалізовувати наукові й інноваційні проєкти у співпраці із закладами вищої освіти та науковими установами інших держав, визначати основні етапи, учасників, ресурси та очікувані результати транскордонної співпраці.	ПРН 8
Готувати науково-аналітичні висновки, пропозиції та рекомендації щодо розвитку міжнародної та транскордонної співпраці закладів вищої освіти з урахуванням європейських стандартів наукової та освітньої діяльності.	ПРН 10
Здійснювати порівняльний аналіз європейських і національних підходів до організації наукових досліджень, академічної мобільності та транскордонної співпраці ЗВО, визначати можливості їх застосування в Україні.	ПРН 11

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях, підготовка здобувачами есе та виступи на наукових заходах.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: заслуховування виступів на практичних заняттях, та виступів на наукових заходах.

Форма модульного контролю: захист підготовленого наукового есе перед аудиторією.

Форма підсумкового семестрового контролю: проведення усного екзамену.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Змістовний модуль 1

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модуль	Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	40	100
10	10	10	10	10	10		

Змістовний модуль 2

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модуль	Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	60	100
10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	6	60	4	40
Модуль	1	40	1	60
Разом		100		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Знання здобувачів ступеня доктора філософії з дисципліни оцінюються за такими критеріями:

оцінку «відмінно» / «зараховано» (90-100 балів, A) заслуговує здобувач, який всебічно і глибоко володіє програмовим матеріалом, може аналізувати та синтезувати правову інформацію, що стосується управління науковими проектами, засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою та може аналізувати інформацію з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних), здатен продукувати нові думки та ідеї стосовно презентації наукових результатів та вільно їх висловлювати.

оцінку «добре» / «зараховано» (82-89 балів, B) – заслуговує здобувач освітнього ступеня доктор філософії, який повністю опанував і вільно володіє програмовим матеріалом, має системні знання по тематиці дисципліни, має здатність до самостійного пошуку інформації, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою та може аналізувати інформацію з різних джерел (доктринальних, нормативних, правозастосовних), здатен продукувати нові думки та ідеї стосовно презентації наукових результатів та управління науковими проектами, однак, не в усіх питаннях добирає чітку аргументацію для обґрунтування своєї позиції та думки.

оцінку «добре» / «зараховано» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач освітнього ступеня доктор філософії, який навчальну програму опанував, але є незначні прогалини у знаннях, вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію, що стосується презентації наукових результатів, може продукувати нові думки та ідеї стосовно управління науковими проектами та застосовувати знання у практичній юридичній діяльності, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» / «зараховано» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач освітнього ступеня доктор філософії, який знає основний програмовий матеріал в обов'язку, необхідному для подальшої наукової роботи та використання його у

майбутній професії, ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою, але допускає помилки при виконанні завдань, хоча при вказівці на помилки, може знайти шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» / «зараховано» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач освітнього ступеня доктор філософії, який володіє основним програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшої наукової роботи та практичної діяльності, однак, виконання завдань задовольняє мінімальні критерії.

оцінка «незадовільно» / «не зараховано з можливістю повторного складання» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачеві освітнього ступеня доктор філософії, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» / «не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» (35 балів, F) – виставляється здобувачеві освітнього ступеня доктор філософії, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні репродукування і не може продовжувати навчання за відповідним освітнім рівнем, оскільки не готовий до пошуку, оброблення та аналізу інформації, не може продукувати нові думки та ідеї стосовно презентації наукових результатів та управління науковими проектами.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Європейські стандарти наукових досліджень

Тема 1. Поняття науки та організація наукових досліджень.

1. Поняття науки та правничої науки.
2. Історичний генезис поняття «правнича наука».
3. Становлення європейської наукової школи.
4. Розвиток сучасної української правничої школи.
5. Методика організації наукових досліджень.

Тема 2. Формування європейських стандартів наукових досліджень.

1. Перші наукові європейські школи.
2. Розвиток європейських стандартів наукових досліджень у окремих європейських державах (Німеччині, Франції, Сполученому Королівстві, нордичних державах).
3. Розвиток європейських стандартів наукових досліджень у державах Східної Європи (Словаччині, Польщі, Румунії, Угорщині, Чехії).
4. Впровадження європейських стандартів наукових досліджень в Україні.

Тема 3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.

1. Цілі та принципи прийняття стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.
2. Стандарти щодо внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.
3. Стандарти щодо зовнішнього забезпечення якості вищої освіти.
4. Діяльність агенцій із забезпечення якості освіти.
5. Європейський реєстр агенцій із забезпечення якості вищої освіти (EQAR).

Тема 4. Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти

1. Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти (ENQA): основні завдання.
2. Структура Європейської асоціації забезпечення якості вищої освіти (ENQA).
3. Співпраця національних європейських агентств по забезпеченню якості вищої освіти.

Тема 5. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти в Україні

1. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: історія заснування.
2. Структура Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.
3. Повноваження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

4. Відповідність діяльності Національного агентства вимогам чинних ESG (Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти).
5. Співпраця Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та Європейської асоціації забезпечення якості вищої освіти (ENQA).
6. Співпраця в рамках Глобальної мережі академічної доброчесності (GAIN).

Тема 6. Академічна доброчесність як ключовий стандарт європейських наукових досліджень.

1. Концепція академічної доброчесності у вищій освіті.
2. Академічна доброчесність як основний стандарт європейських наукових досліджень.
3. Організація наукових досліджень на засадах академічної доброчесності.
4. Основи академічного письма та доброчесності.

Змістовий модуль 2. Транскордонна співпраця закладів вищої освіти

Тема 7. Поняття та правова природа транскордонного співробітництва.

1. Поняття та цілі транскордонного співробітництва.
2. Значення транскордонного співробітництва.
3. Міжнародні договори у сфері транскордонного співробітництва.
4. Національні правові засади транскордонного співробітництва.

Тема 8. Суб'єкти та учасники транскордонного співробітництва

1. Правовий статус суб'єктів транскордонного співробітництва.
2. Правовий статус учасників транскордонного співробітництва.
3. Заклади вищої освіти як учасники транскордонного співробітництва.

Тема 9. Угод про транскордонне співробітництво.

1. Поняття та форма угоди про транскордонне співробітництво.
2. Зміст угоди про транскордонне співробітництво.
3. Особливості укладення договору про транскордонне співробітництво між закладами вищої освіти.
4. Припинення угод про транскордонне співробітництво між закладами вищої освіти.

Тема 10. Форми транскордонної співпраці закладів вищої освіти.

1. Поняття та види форм транскордонної співпраці закладів вищої освіти.
2. Успішні практики транскордонної співпраці закладів вищої освіти.
3. Розвиток наукових досліджень у рамках транскордонної співпраці закладів вищої освіти

4. Транскордонна співпраця закладів вищої освіти як основа відновлення та сталого розвитку України.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Європейські стандарти наукових досліджень												
Тема 1. Поняття науки та організація наукових досліджень.	11	2	2	-	-	7	12	1	-	-	-	10
Тема 2. Формування європейських стандартів наукових досліджень.	15	4	4	-	-	7	12	1	1	-	-	10
Тема 3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.	11	2	2	-	-	7	12	1	1	-	-	10
Тема 4. Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти.	15	4	4	-	-	7	11	1	-	-	-	10
Тема 5. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти в Україні.	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 6. Академічна доброчесність як ключовий стандарт європейських наукових досліджень.	10	2	2			6	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 1	72	16	16	-	-	40	70	6	4	-	-	60
Модуль 2												
Змістовий модуль 2. Транскордонна співпраця закладів вищої освіти												
Тема 7. Поняття та правова природа транскордонного співробітництва.	12	2	2	-	-	8	11	1	-	-	-	10
Тема 8. Суб'єкти та учасники транскордонного співробітництва	12	2	2	-	-	8	13	1	-	-	-	12
Тема 9. Угод про транскордонне співробітництво.	12	2	2	-	-	8	13	-	1	-	-	12
Тема 10. Форми транскордонної співпраці закладів вищої освіти.	12	2	2	-	-	8	18	-	1	-	-	12
Разом за змістовим модулем 5	48	8	8	-	-	32	50	2	2	-	-	46
Усього (1+2 модуль)	120	24	24	-	-	72	120	8	6	-	-	106

6.3. Теми практичних, семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття науки та організація наукових досліджень.	2
2.	Тема 2. Формування європейських стандартів наукових досліджень.	4
3.	Тема 3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.	2
4.	Тема 4. Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти.	4
5.	Тема 5. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти в Україні.	2
6.	Тема 6. Академічна доброчесність як ключовий стандарт європейських наукових досліджень.	2
7.	Тема 7. Поняття та правова природа транскордонного співробітництва.	2
8.	Тема 8. Суб'єкти та учасники транскордонного співробітництва	2
9.	Тема 9. Угод про транскордонне співробітництво.	2
10.	Тема 10. Форми транскордонної співпраці закладів вищої освіти.	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Д.ф.н.	З.ф.н.
1	Тема 1. Поняття науки та організація наукових досліджень.	7	10
2	Тема 2. Формування європейських стандартів наукових досліджень.	7	10
3	Тема 3. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти.	7	10
4	Тема 4. Європейська асоціація із забезпечення якості вищої освіти.	7	10
5	Тема 5. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти в Україні.	6	10
6	Тема 6. Академічна доброчесність як ключовий стандарт європейських наукових досліджень.	6	10
7	Тема 7. Поняття та правова природа транскордонного співробітництва.	8	12
8	Тема 8. Суб'єкти та учасники транскордонного співробітництва	8	12

9	Тема 9. Угод про транскордонне співробітництво.	8	12
10.	Тема 10. Форми транскордонної співпраці закладів вищої освіти.	8	12

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Наукова бібліотека (м.Ужгород, вул. Університетська, 14 <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>).

Технічні засоби – персональні комп'ютери, мультимедійні презентації.

Програмне забезпечення – операційна система, пакет Microsoft Office.

Інформаційні технології та засоби онлайн навчання: Система електронного навчання Moodle <https://moodle.uzhnu.edu.ua/>, електронний репозитарій ДВНЗ «УжНУ» <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>, Google Meet, особиста електронна пошта

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Гарантії національної інформаційної безпеки та транскордонне співробітництво : монографія / За ред. проф., д.ю.н. Я. В. Лазура, проф., д.ю.н. М. В. Менджул. Ужгород : РІК-У, 2025. 504 с
2. Горпинич О.В., Салов В.О. Європейська система забезпечення якості вищої освіти: досвід та механізми її імплементації в Україні. URL: <https://ir.nmu.org.ua/bitstream/handle/123456789/150207/286-294.pdf?>
3. Лазур Я.В., Очкаі Д., Устименко В. А. Фетько Ю.І., Санченко А.Є., Яценко С.С. Інституційно-правовий вимір участі України в європейських об'єднаннях територіального співробітництва. Ужгород, 2019. 162 с.
4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118
5. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04

Допоміжна література

1. Миронюк, І., Менджул, М., Мулеса, О., & Фетько, Ю. (2025). Управлінсько-правові засади міжнародної співпраці закладів охорони здоров'я в Україні та Словаччині. Україна. Здоров'я нації, (4), 146–153. <https://doi.org/10.32782/2077-6594/2025.4/16>
2. Менджул М.В. Правові форми участі громадян України у транскордонному співробітництві. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія ПРАВО*. 2021. Випуск 64. С. 372-376.

3. Менджул М. В. Вплив цифровізації на транскордонну співпрацю: правові та безпекові аспекти. Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. № 4. С. 400-403. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.04.65>
4. Лазур Я., Менджул М., Фетько Ю. Транскордонне співробітництво місцевих органів влади в умовах децентралізації (теоретико-практичні аспекти). *Visegrad Journal on Human Rights*. 2021. № 1. С. 292-295.
5. Правова природа міжнародного і транскордонного співробітництва: монографія / За редакцією В.С. Журавського, Я.В. Лазура. Ужгород: РІК-У, 2024. 200 с.
6. Транскордонне співробітництво як інструмент місцевого та регіонального розвитку : аналіт. доп. / [Химинець В. В., Головка А. А., Мірус О. І.]. Київ : НІСД, 2021. 47 с.
7. Comparative legal research of cross-border cooperation of higher education institutions: monograph / according to the general edition Dr.Sc., Prof. Yaroslav Lazur and Dr.Sc., Prof. Mariya Mendzhul. Uzhhorod. Publishing House: LLC RIC-U. 2024. 128 p.
8. Європейська хартія місцевого самоврядування. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036
9. Протокол N 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва (ОЄС). URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_947
10. Recommendation Rec (2005)2 of the Committee of Ministers to member states on good practices in and reducing obstacles to transfrontier and interterritorial cooperation between territorial communities or authorities. URL: https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805db0a8
11. Regulation (EC) No 1082/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on a European grouping of territorial cooperation (EGTC). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006R1082&from=EN>